

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THÙY THƠM

QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG
TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
VÀ PHÁT TRIỂN VIỆT NAM - CHI NHÁNH HÙNG VƯƠNG

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
Ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ THÙY THƠM

**QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG
TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
VÀ PHÁT TRIỂN VIỆT NAM - CHI NHÁNH HÙNG VƯƠNG**

**Ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 8.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Hữu Đạt

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, luận văn nghiên cứu là công trình của riêng tôi, dựa trên cơ sở lý thuyết đã được học tập và qua tìm hiểu tình hình thực tiễn. Những số liệu, thông tin và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực, các giải pháp đưa ra xuất phát từ thực tiễn nghiên cứu, kinh nghiệm phù hợp với địa phương và chưa được sử dụng để bảo vệ bất cứ một luận văn nào.

Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc.

Một lần nữa tôi xin khẳng định về sự trung thực của lời cam kết trên.

Thái Nguyên, 20 tháng 7 năm 2018

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thùy Thơm

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng thương mại cổ phần ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương*”, ngoài sự cố gắng nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ động viên của nhiều cá nhân, tập thể.

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của PGS.TS. Nguyễn Hữu Đạt - người trực tiếp hướng dẫn tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp những ý kiến quý báu của Nhà trường, của các thầy cô trong Khoa sau Đại Học - trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh thuộc Đại học Thái Nguyên.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của lãnh đạo Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Hương đã tạo điều kiện giúp đỡ, cung cấp những thông tin và số liệu cần thiết cho tôi để tôi hoàn thành luận văn.

Tôi cũng xin được bày tỏ sự biết ơn chân thành tới gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên giúp đỡ khích lệ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Đây là công trình nghiên cứu, là sự làm việc nghiêm túc của bản thân, song do khả năng và trình độ có hạn, chắc rằng đề tài sẽ không tránh khỏi những thiếu sót. Vì vậy tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của quý thầy cô, bạn bè và bạn đọc quan tâm tới đề tài.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, 20 tháng 7 năm 2018

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thùy Thơm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết của đề tài	1
2. Tổng quan tình hình nghiên cứu có liên quan đến đề tài	2
3. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài.....	4
6. Kết cấu của đề tài	5
Chương 1: LÝ LUẬN VÀ KHÁI NIỆM THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI CHI NHÁNH NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI.....	6
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý rủi ro tín dụng tại Chi nhánh NHTM	6
1.1.1. Rủi ro tín dụng của ngân hàng thương mại.....	6
1.1.2. Quản lý rủi ro tín dụng của NHTM.....	13
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý rủi ro của NHTM.....	27
1.2. Vai trò của Ngân hàng nhà nước đối với hoạt động quản lý rủi ro tín dụng tại các NHTM.....	29
1.2.1. Ngân hàng nhà nước tiến hành phân loại tổ chức tín dụng để tiến hành tái cơ cấu	29
1.2.2. Đánh giá, xác định thực trạng nợ xấu của các TCTD.....	30
1.2.3. NHNN chỉ đạo các NHTM thực hiện phân loại nợ, trích lập và sử dụng nguồn dự phòng rủi ro để chủ động xử lý nợ xấu	30
1.3. Cơ sở thực tiễn về quản lý rủi ro tín dụng tại NHTM.....	30
1.3.1. Kinh nghiệm của ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn - Chi nhánh Gia định - TP. Hồ Chí Minh.....	30
1.3.2. Kinh nghiệm quản lý rủi ro tín dụng của ngân hàng ANZ Việt Nam – Chi nhánh Hà Nội.....	30
1.3.3. Bài học kinh nghiệm cho Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	31

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	33
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu đặt ra cần giải quyết.....	33
2.2. Phương pháp tiếp cận.....	33
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	33
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	33
2.3.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	36
2.3.3. Phương pháp phân tích thông tin.....	37
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	37
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu nghiên cứu kết quả hoạt động kinh doanh của NHTM.....	37
2.4.2. Nhóm chỉ tiêu nghiên cứu quản lý RRTD của NHTM.....	38
2.4.3. Các chỉ tiêu phản ánh các nhân tố ảnh hưởng.....	40
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG TMCP ĐT&PT VIỆT NAM - CHI NHÁNH HÙNG VƯƠNG	41
3.1. Khái quát về Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương	41
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển của Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	41
3.1.2. Chức năng và nhiệm vụ của Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam.....	41
3.1.3. Cơ cấu tổ chức của Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	42
3.1.4. Đặc điểm địa bàn có ảnh hưởng đến công tác quản lý rủi ro tại Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương	46
3.1.5. Khái quát kết quả kinh doanh của Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	48
3.2. Thực trạng rủi ro tín dụng và quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	52
3.2.1. Thực trạng rủi ro tín dụng tại Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	52
3.2.2. Thực trạng quản lý rủi ro tại Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	59
3.3. Các yếu tố chủ yếu ảnh hưởng đến rủi ro tín dụng và quản lý rủi ro tín dụng của Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương.....	84
3.3.1. Các yếu tố ảnh hưởng đến rủi ro tín dụng tại BIDV Hùng Vương.....	84
3.3.2. Vai trò của NHNN tại BIDV Hùng Vương	89
3.4. Đánh giá chung về quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương	90

3.4.1. Kết quả đạt được	90
3.3.2. Hạn chế.....	91
3.3.3. Nguyên nhân	92
Chương 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG TMCP ĐT&PT VIỆT NAM - CHI NHÁNH HÙNG VƯƠNG.....	96
4.1. Định hướng và mục tiêu tăng cường quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương đến năm 2020	96
4.1.1. Định hướng và mục tiêu tăng cường QLRR của BIDV đến năm 2020	96
4.1.2. Định hướng và mục tiêu quản lý rủi ro tín dụng của BIDV Hùng Vương	98
4.2. Giải pháp tăng cường quản lý rủi ro tín dụng của BIDV Hùng Vương.....	99
4.2.1. Nâng cao hiệu quả thực hiện, vận dụng quy trình cho vay	99
4.2.2. Hoàn thiện công tác nhận diện rủi ro tín dụng	102
4.2.3. Giải pháp tăng cường đào tạo, nâng cao chất lượng cán bộ	102
4.2.4. Nâng cao hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra	104
4.2.5. Tiếp tục xây dựng và áp dụng các công cụ đo lường rủi ro tín dụng theo thông lệ quốc tế và quy định của Ngân hàng TMCP ĐT&PT Việt Nam	105
4.3. Kiến nghị đối với các bên có liên quan.....	105
4.3.1. Đối với Chính Phủ.....	105
4.3.2. Đối với các Bộ, Ngành liên quan.	106
4.3.3. Đối với Ngân hàng Nhà nước	107
KẾT LUẬN.....	110
TÀI LIỆU THAM KHẢO	111
PHẦN PHỤ LỤC.....	112

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Stt	Từ viết tắt	Diễn giải
1.	BCTC	Báo cáo tài chính
2.	BIDV Hùng Vương	Ngân hàng TMCP Đầu tư và phát triển Việt Nam - Chi nhánh Hùng Vương
3.	CIC	Trung tâm thông tin tín dụng quốc gia Việt Nam
4.	ĐT&PT	Đầu tư và phát triển
5.	EL	Tồn thất có thể ước tính
6.	LGD	Tỷ trọng tồn thất ước tính
7.	NHNN	Ngân hàng nhà nước
8.	NHTM	Ngân hàng thương mại
9.	NHTM	Ngân hàng thương mại
10.	PD	Xác suất khách hàng không trả được nợ
11.	PGD	Phòng giao dịch
12.	PGD	Phòng Giao dịch
13.	QĐ	Quyết định
14.	QHKH	Quan hệ khách hàng
15.	RRTD	Rủi ro tín dụng
16.	UBND	Ủy ban nhân dân
17.	UL	Tồn thất không thể dự tính được
18.	TCTD	Tổ chức tín dụng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Hệ thống ký hiệu xếp hạng công cụ nợ dài hạn của Moody's	23
Bảng 2.1: Thang đánh giá Likert.....	36
Bảng 3.1: Cơ cấu nguồn vốn của BIDV Hùng Vương giai đoạn 2015-2017	49
Bảng 3.2: Dư nợ tín dụng tại BIDV Hùng Vương giai đoạn 2015 - 2017.....	51
Bảng 3.3: Kết quả kinh doanh tại BIDV Hùng Vương giai đoạn 2015-2017.....	52
Bảng 3.4. Rủi ro tín dụng phân theo thời hạn cho vay.....	53
Bảng 3.5. Nợ xấu phân theo hình thức bảo đảm tiền vay	53
Bảng 3.6. Thực trạng nợ xấu theo dõi ngoại bảng	54
Bảng 3.7. Các bước trong quy trình tín dụng.....	63
Bảng 3.8. Tổng hợp phân loại nợ năm 2015 - 2017.....	65
Bảng 3.9. Quy trình thực hiện khai thác và sử dụng hệ thống IRB	68
Bảng 3.10. Quy trình thực hiện khai thác và sử dụng hệ thống báo cáo COGNOG	68
Bảng 3.11. Tình hình nợ xấu, nợ quá hạn của BIDV Hùng Vương.....	69
Bảng 3.12. Trọng số đối với báo cáo tài chính của doanh nghiệp	72
Bảng 3.13. Bảng xếp hạng tín dụng khách hàng doanh nghiệp	72
Bảng 3.14. Bảng trọng số theo từng món vay.....	74
Bảng 3.15. Bảng hệ số rủi ro nguồn tài trợ	74
Bảng 3.16. Bảng xếp hạng tín dụng khách hàng cá nhân	75
Bảng 3.18. Phân loại nợ và tỷ lệ trích lập dự phòng rủi ro tại BIDV Hùng Vương	78
Bảng 3.18. Điều kiện cấp giới hạn tín dụng đối với khách hàng doanh nghiệp tại BIDV Hùng Vương	79
Bảng 3.19. Mức độ đáp ứng tín dụng đối với khách hàng cá nhân tại BIDV Hùng Vương	79
Bảng 3.20. Mức độ đáp ứng tín dụng đối với khách hàng doanh nghiệp tại BIDV Hùng Vương	80
Bảng 3.21. Bảng phân tích dư nợ theo mức xếp hạng tín nhiệm khách hàng của BIDV Hùng Vương.....	80
Bảng 3.22: Giá trị tài sản thế chấp tại BIDV Hùng Vương năm 2015-2018.....	81
Bảng 3.23. Trích lập dự phòng RRTD tại BIDV Hùng Vương	81
Bảng 3.24: Dư nợ của khách hàng theo mục đích sử dụng vốn.....	82
Bảng 3.25: Các nguyên nhân dẫn đến việc chậm trả nợ cho Ngân hàng.....	84
Bảng 3.26: Những khó khăn gặp phải khi cấp tín dụng cho một khách hàng	84
Bảng 3.27. Ý kiến của khách hàng về khả năng trả nợ.....	85

DANH MỤC CÁC HÌNH

Sơ đồ 1.1: Quy trình quản lý RRTD	16
Sơ đồ 3.1: Cơ cấu tổ chức của BIDV Hùng Vương.....	43
Sơ đồ 3.2: Quy trình quản lý rủi ro tại BIDV Hùng Vương	59
Hình 1.1. Sơ đồ mối quan hệ của rủi ro và lợi nhuận	23
Hình 3.1. Biểu đồ mô tả tỷ lệ nợ quá hạn, tỷ lệ nợ nhóm 2 và tỷ lệ nợ xấu qua các năm 2015-2017	69